

Η Φ Α Ρ Ι Σ

Εκδίδεται από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ξηροκαμπίου
ΕΔΡΑ : Ξηροκάμπι Σπάρτης

●
Συντακτική Επιτροπή: Γεώργ. Θ. Καλκάνης, Θεόδ. Σ. Κατσου-
λάκος, Παναγ. Η. Κομνηνός

●
Επιμελητής έκδοσης: Σταύρος Θ. Κατσουλάκος, Συρακουσών 101,
Λαμπρινή, Αθήνα

Ταμίας: Ιωάννης Π. Κονίδης, Ξηροκάμπι

ΣΥΝΔΡΟΜΗ:

Εσωτερικού ετήσια . . . . . Δραχμές 1.000
Εξωτερικού ετήσια . . . . . Δολλάρια Η.Π.Α. 20

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
<i>I. Γ. Ταϊφάκου, Πάτριος Ιστορία . . . . .</i>	1
<i>B. Ασημομύτη, Οι Ναυπλιείς ζωγράφοι και η Λακωνία . .</i>	3
<i>Γ. Π. Μανουσόπουλου, Ο 'Α. Σικελιανός και ο Ταΰγετος . .</i>	6
<i>Γράμμα από τον Καναδά . . . . .</i>	8
<i>I. Κονίδη, Δημοτικό Σχολείο Ξηροκαμπίου . . . . .</i>	9
<i>Δραστηριότητες Δημοτικού Σχολείου Ξηροκαμπίου . . . .</i>	11
<i>Εκλογές στο Σύλλογο κυριών & δεσποινίδων η «ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»</i>	12
<i>Κοινοτικά Ξηροκαμπίου . . . . .</i>	13
<i>Αξιόλογη εκδήλωση . . . . .</i>	13
<i>Π. Πήλια, Ένας μεγάλος δάσκαλος έφυγε . . . . .</i>	14
<i>Σ. Θ. Κατσουλάκου, Η ομάδα βόλλεϋ του Απόλλωνα . . .</i>	15
<i>Τα νέα μας . . . . .</i>	16

ΕΞΩΦΥΛΛΟ: Το Δημοτικό Σχολείο Ξηροκαμπίου

<http://micro-kosmos.uoa.gr> (=> Η Φάρις)

Η Φ Α Ρ Ι Σ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

ΤΕΥΧΟΣ 5ο

ΙΟΥΛΙΟΣ 1993

ΠΑΤΡΙΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΣΥΛΛΟΓΙΖΟΜΑΙ αρκετές φορές τους συγγραφείς της τοπικής ιστορίας. Πολλοί από αυτούς είναι Εκπαιδευτικοί. Αυτό σημαίνει δάσκαλοι, που μας έμαθαν, μαζί με τα γράμματα, και την αγάπη για την πατρίδα μας, την ιδιαίτερη —μικρή και ζωγραφισμένη με όλα τα χρώματα της νεανικής μας συναισθηματικότητας— και τη μεγάλη, στο όραμα της οποίας έκλεισαν σοφά και στοργικά τα πρώτα μας ιδανικά. Μπορεί οι γνώσεις τους να φάνταζαν στα παιδικά μας μάτια ατελείωτες και θαυμαστές, απεριόριστες και επιστημονικές μέχρι τη στιγμή που είναι πολύ φυσικό και ανθρώπινο να τις θεωρήσαμε λίγες και ξεπερασμένες. Με την αλαζονεία των πρώτων επιστημονικών επιτευγμάτων δεν αργεί να γίνει κανείς μέχρι σκληρότητας αυστηρός απέναντι και εκείνων, που τον ευεργέτησαν. Και μάλιστα με την ευεργεσία της Παιδείας, που η αξία της δεν αποτιμάται.

Δεν σκοπεύω, βέβαια, να ψυχογραφήσω μια ομάδα αναγνωστών έργων τοπικής ιστορίας. Δύο παραμέτρους του μεγάλου ζητήματος της τοπικής ιστοριογραφίας επιθυμώ να επισημάνω, που δεν συναντώνται μόνον στις θερμές νεανικές κεφαλές. Κρίση διαθέτει κάθε αναγνώστης. Και εξηγούμαι, προσπαθώντας να μπω αμέσως στον συγγραφικό διαλογισμό εκείνων που δημοσίευσαν έργα τοπικής ιστορίας.

Τέτοια έργα τυχαίνει να διαβάζω συχνά και τα ανοίγω με αρκετή συμπάθεια, ομολογώ. Υπάρχουν σελίδες τους που αξίζει να προσεχθούν, να διαβαστούν και να έχουν θέση στην εθνική ιστορία. Έφθασα ενω-

ρίτερα κάπως στο μεγάλο πλαίσιο αναφοράς τους, αλλά θ' αφήσω τον πειρασμό γι' αργότερα. Αρκετά αξίζουν, λοιπόν, σε τέτοια βιβλία, αλλά χάνονται μέσα σε κυκεώνες ασήμαντου χρονογραφικού υλικού (πολλάκις γραφικότερα εικονογραφημένου) ή σε άκαιρο τοπικισμό. Είναι αλήθεια ότι συντηρείται στον τόπο μας μια παράδοση, περισσότερο φυλετική παρά γραμματειακή. Τα συναξάρια και οι βυζαντινές χρονογραφίες δεν είναι τα μόνα δείγματα που θα μπορούσε να επικαλεσθεί κανείς. Αν ήθελε πιο αποτελεσματικά και σύγχρονα παραδείγματα του είδους θα άνοιγε μία επαρχιακή εφημερίδα. Λέγοντας επαρχιακές εννοώ και αυτές που τυπώνονται στην Αθήνα, συντηρώντας μια παράδοση που όφειλε να είχε ήδη εκλείψει.

Σκοπιμότητες, όμως, δεν επιτρέπεται να εξυπηρετούν έργα που ο κάθε συμπολίτης επιθυμεί να τα έχει *εσ αεί* στο ερμάρι του και να τα συμβουλευεται, όχι αποκλειστικά σε στιγμές πατριωτικής έξαρσης. Το τοπικό έργο πρέπει, όπως και το έργο εθνικής ιστορίας, να αποπνέει το συναίσθημα της διάρκειας και της αντικειμενικότητας. Αρετές που πρέπει να πλαισιώνουν την επιστημονικότητα.

Για μας τους Λάκωνες τέτοια εγχειρήματα είναι περισσότερο δύσκολα, γιατί, όταν θελήσουμε ν' ασχοληθούμε με την πατρίδα μας, θα διαπιστώσουμε ότι είναι στο στόχαστρο της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας. Και υπάρχει ένα σύγχρονο μαρτύριο του Σισύφου, που ονομάζεται *Βιβλιογραφία*. Έστω, όμως, και αν δεν φιλοδοξούμε να συνεισφέρουμε στη διεθνή επιστημονική προσπάθεια, πρέπει να κερδίσουμε το σεβασμό των ερευνητών της εθνικής μας ιστορίας.

Γιατί απαρέγκλιτο σημείο αναφοράς των τοπικών σπουδών και στην Ελλάδα πρέπει να είναι το εθνικό πλαίσιο. Από αυτό πρέπει να παραδειγματίζονται και αυτό να συμπληρώνουν. Δεν είναι μικρή η προσφορά, ούτε ολοκληρώνεται εύκολα. Τα χρόνια που πέρασαν το αποδεικνύουν, γιατί η ελληνική εθνική ιστορία πολύ λίγο ωφελείται από τις τοπικές σπουδές και εξακολουθεί να αυτοσυντηρείται. Για όσους δεν γνωρίζουν άμεσα τα πράγματα, διευκρινίζω: επεξεργάζεται μόνη της τις λεπτομέρειές της σε πολλαπλά επίπεδα. Δεν νομίζω ότι έχει απογοητευθεί περιμένοντας σοβαρό έργο και από την *πάτριο ιστορία*.

Ιωάννης Γ. Ταϊφάκος
Καθηγητής Πανεπιστημίου Κύπρου

Οι Ναυπλιείς Ζωγράφοι και η Λακωνία

Η απρόσμενη συμμετοχή μου στην έρευνα και μελέτη ενός μνημείου του 17ου αιώνα στη Λακωνία, συγκεκριμένα η ενασχόλησή μου με την εικονογράφηση της Ιεράς Μονής της Ζωοδόχου Πηγής της Γόλας Λακεδαίμονος, που είχε ως αποτέλεσμα τη συγγραφή του βιβλίου για το Μοναστήρι της Γόλας μαζί με το συνάδελφο και φίλο Θεόδωρο Κατσουλάκο, στάθηκε η αιτία για την ανάπτυξη ενός γενικότερου ενδιαφέροντος για τα μεταβυζαντινά μνημεία της περιοχής.

Η εξέταση και μελέτη των σημαντικών τοιχογραφιών της Μονής της Γόλας, η ανάγκη συγκρίσεώς τους με άλλα υπάρχοντα μνημεία της περιοχής με οδήγησαν να γνωρίσω ένα μεγάλο αριθμό χριστιανικών μνημείων που σώζονται στην Πελοπόννησο και ανήκουν στον 17ο αιώνα. Με έκπληξη διαπίστωσα ότι πάρα πολλοί ναοί, που «ανηφέρθησαν και ανιστορήθησαν» τον αιώνα αυτόν σώζονται στο χώρο της Λακωνικής και ιδιαίτερα στη Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης.

Οι περισσότερες τοιχογραφίες παραμένουν μέχρι σήμερα ανέκδοτοι και μόνο ένα μικρό μέρος έχει δημοσιευθεί παρεπιπτόντως σε μάλλον κακής ποιότητας μαυρόασπρες φωτογραφίες και, επομένως, το έργο των σημαντικών ζωγράφων των μνημείων αυτών δεν είναι δυνατό «να εκτιμηθεί ορθώς, επειδή ολίγα δείγματα της ζωγραφικής των έχουν δημοσιευθεί».¹

Υπάρχει πάντως πλουσιότατο πληροφοριακό υλικό, που έχει ήδη συγκεντρωθεί γύρω από αυτό το θέμα, χρήζει, όμως, σοβαρής επεξεργασίας. Το 12ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, που διοργάνωσε η Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία στις 15 έως 17 Μαΐου 1992 στη μεγάλη αίθουσα της Παλαιάς Βουλής, είχε αφιερωθεί σε «Ζητήματα της Τέχνης και της Αρχιτεκτονικής κατά το 17ο και 18ο αιώνα, έως και το 1830». Εξ αφορομής του θέματος του Συμποσίου έλαβα μέρος σ' αυτό με την εισήγηση: «Ο Ζωγράφος Δημήτριος Κακαβάς» και η «Σχολή του Ναυπλίου», όπου εκεί τόλμησα να θίξω κάποια ζητήματα Πελοποννησιακής τοιχογραφίας του 17ου αιώνα. Ένα μέρος της εισηγήσεως αυτής, που πιθανόν να ενδιαφέρει τους αναγνώστες της «Φάριδος», εκθέτω στη συνέχεια.

---

1. Νικ. Δρανδάκη, Χριστιανικοί Επιγραφαί Λακωνικής. Αρχαιολ. Εφημερίς 1967, σελ. 148.

Έχουμε ήδη γνωρίσει τον ζωγράφο της Μονής της Γόλας Δημήτριον Κακαβά,¹ εκ Ναυπλίου, και δε χρειάζεται ν' αναφερθούμε σ' αυτόν περισσότερο. Οφείλομεν, όμως, να πούμε εδώ ότι από τους οκτώ ιστορημένους απ' αυτόν ναούς οι πέντε βρίσκονται στον ίδιον εκκλησιαστικό χώρο, στη Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης, με σχετικά καλοδιατηρημένες τοιχογραφίες, που αναδεικνύουν τον, πολύ γνωστό στην εποχή του, Δημ. Κακαβά ως ένα από τους πιο δόκιμους ζωγράφους του α' μισού του 17ου αιώνα.² Είναι μέλος μιας πολυμελούς οικογενείας ζωγράφων. Σε επιγραφές³ αναφέρονται τα ονόματα του Θεοδοσίου Κακαβά, που ίσως είναι ο πατέρας του Δημητρίου, του Μαρίνου Κακαβά, αδελφού του Δημητρίου, και του «Θεοδούλου ιερομονάχου το επίκληιον Κακαβάς εκ πόλεως Ναυπλίου», για τον οποίο δεν μπορούμε να πούμε ποια είναι η συγγένεια με τους προηγούμενους Κακαβάδες. Ο Μανόλης Χατζηδάκης έχει ήδη παρατηρήσει πως η οικογένεια Κακαβά από το Ναύπλιο έδωσε τρεις γενεές ζωγράφων.⁴

Οι Κακαβάδες, λοιπόν, πλουτίζουν με τα έργα τους την Πελοποννησιακή τοιχογραφία του 17ου αιώνα και ασφαλώς επηρεάζουν τους επιγενομένους τοιχογράφους, όπως τουλάχιστον φαίνεται από το διάκοσμο του μεγάλου ναού της Μονής Ζερμπίτσας στη Λακεδαίμονα, που ιστορήθηκε το 1669.

Στο χώρο, όμως, της Λακεδαίμονος εργάστηκαν και δύο άλλοι Ναυπλιείς ζωγράφοι, οι αδελφοί Μόσχοι, Δημήτριος και Γεώργιος, που άλλοτε ζωγραφίζουν μαζί, άλλοτε μόνος ο Γεώργιος. Το πρώτο από τα σωζόμενα μνημεία που ιστόρησαν, φαίνεται πως είναι ο ναός της Παλιοπαναγίας της Μονής Κούμπαρη (1602) όπως έδειξαν οι μελέτες των επιγραφών.⁵ Το 1620 εικονογραφεί μόνος ο Γεώργιος το τρίκογχο καθολικό της Μονής των Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων κοντά στη Σπάρτη και τον ίδιο χρόνο τελειώνει το διάκοσμο του μικρού μονόχωρου ναού του Αγ. Νικολάου στη Χρύσαφα Λακεδαίμονος. Τρεις λοιπόν από τις 11 περίπου βεβαιωμένες εργασίες των Μόσχων βρίσκονται στη Λακωνία. Κοντά όμως σ' αυτή πρέπει να θεωρηθούν ότι βρίσκονται τα από κοινού με τον αδελφό Δημήτριο έργα

---

1. Περισσότερα βλέπε: Θ. Κατσουλάκου - Βασ. Ασημομύτη, Το μοναστήρι της Γόλας Λακωνίας, Αθήνα 1991, σελ. 65 και εξής.

2. Παυλ. Λαζαρίδης, Βυζαντινή Μονή Παναγίας Μελιντζής ΜΑΛΕΣΙΝΑ ΛΟΚΡΙΔΟΣ Αρχαιολογικόν Δελτίον, 1961/62, σελ. 164.

3. Νικ. Δρανδάκη, Χριστ. Επιγραφαί Λακωνικής, ενθ' ανωτ., σελ. 159.

4. Μανόλη Χατζηδάκη, Συμβολή στη Μελέτη της Μεταβυζαντινής Ζωγραφικής εν L'Hel-lenisme Contemporain, ΑΘΗΝΑ (29 Μαΐου) 1953, σελ. 238.

5. Ν. Δρανδάκη, Χρ. Επιγραφαί Λακωνικής, ενθ' ανωτ., σελ. 144 και Τ. Γριτσόπουλου, Μονή Κούμπαρη Λακωνίας, Λακωνικά Σπουδαί, τομ. Α', 1972, σσ. 189-190.

τους, το ένα στη Μονή Αιμουαλούς Δημητσάνας (1608) και το άλλο στη Μονή Βουλκάνου επί της Ιθώμης τον ίδιο χρόνο (1608). Το γεγονός ότι ιστορούνται τον ίδιο χρόνο δύο ναοί μαζί οδηγεί στη σκέψη ότι λειτουργούν δύο πολυπληθή συνεργεία. Το 1624, πιθανόν, ο Γεώργιος ζωγραφίζει το ναό της Μονής Λουκούς Κυνουρίας και, οπωσδήποτε, το 1638 ο ίδιος μόνος, ίσως ο αδελφός έχει πεθάνει, ιστορεί, το τελευταίο μαρτυρημένο έως σήμερα έργο, δηλ. το ναό της Μονής Αγ. Νικολάου Καρυάς Κυνουρίας.¹

Στη Λακωνία, πάλι, τοιχογραφείται το 1641 ο ναός του Αγ. Δημητρίου της Χρύσαφας από τον ιερέα Μανουήλ Ανδρώνη ή Ανδρόνο, ο οποίος κατάγεται επίσης από το Ναύπλιο. Ο ίδιος ιστορεί το 1653 και το καθολικό της Μονής του Μεγάλου Σπηλαιού στα Καλάβρυτα. Εδώ πρέπει ν' αναφέρουμε ότι στο νάρθηκα του Ναού του Αγίου Δημητρίου στη Χρύσαφα στη δυτική πλευρά, στην οριζόντια ζώνη, ακριβώς πάνω από την επιγραφή, δεξιά των παραστάσεων της Σύβιλλας και του μάρτυρα Βαρλαάμ, απεικονίζονται τέσσερις σοφοί της αρχαίας Ελλάδος (κατά σειράν οι Αριστοτέλης, Πυθαγόρας, Πλάτων και Λουκιανός).² Επομένως οι παραστάσεις αυτές των φιλοσόφων στον Αγ. Δημήτριο της Χρύσαφας είναι κατά τριανταδύο χρόνια προγενέστερες, άρα αρχαιότερες, από τις παραστάσεις των φιλοσόφων του νάρθηκα της Μονής Γόλας.

Στην ομάδα αυτή των Ναυπλιέων αγιογράφων πρέπει να προστεθούν ο Ιωάννης Ύπατος, πελοποννήσιος (πιθανόν Ναυπλιεύς), που εργάστηκε στο νάρθηκα της Μονής Καισαριανής (1682) και οι εξ' Άργους προερχόμενοι αδελφοί Μάρκου, Γεώργιος και Αντώνιος, αν και εργάζονται στις αρχές του επόμενου αιώνα. Το πρώτο γνωστό έργο τους, που αναφέρεται με επιγραφή, είναι η διακόσμηση της Μονής Πετραχί στην Αθήνα. Στον ίδιο χώρο τεχνοτροπικά ανήκουν και οι ανώνυμοι ζωγράφοι που διακοσμούν το ναό της Μονής Ζερμπίτσας στο Ήεροκάμπι Λακωνίας (1669) και το νάρθηκα της Μονής Γόλας (1673), όπου σ' αυτόν τον νάρθηκα υπάρχουν επτά παραστάσεις αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων.

Βασίλης Ασημομύτης

---

1. Το γνωστότερο, όμως, έργο που αναφέρεται από τους μελετητές της Βυζαντινής τέχνης είναι ασφαλώς ο διάκοσμος του ναού του Αγ. Ιωάννου των κομητών Λογοθετών στη Ζάκυνθο «με εικόνας ωραίας» απ' τις οποίες, τις πιο πολλές αντέγραψε ο αγιογράφος Δ. Πελεκάσης, ο οποίος δημοσίευσε το 1920, στο περιοδικό «Αι Μούσαι» το έργο των Μόσχων και το έκανε γνωστό μόνο από τα αντίγραφα. Βλέπε Ν. Δ. Καλογερόπουλου, *Μεταβυζαντινή και Νεοελληνική ζωγραφική*, ΑΘΗΝΑΙ 1926, σελ. 112.

2. Χρυσουλάκη-Σπανού Χρ.-Καρωύτου Μ., Ο ναός του Αγ. Δημητρίου στη Χρύσαφα Λακωνίας. *ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ*, εκδ. Αρχιτεκτονική Πολυτεχνείου Αθηνών, σσ. 287-297. Περὶ των Φιλοσόφων, σελ. 293.

Ο Άγγελος Σικελιανός και ο Ταΰγετος

Ο λευκαδίτης ποιητής Άγγελος Σικελιανός (1884-1951), πνεύμα ανήσυχο, φιλέρευνο και φιλαπόδημο, από νωρίς επιζητεί μια βαθύτερη επαφή και επικοινωνία με τη Φυλή του, την Παράδοση, την Πίστη, τον Άνθρωπο και τη Φύση.

Δεν ταξιδεύει μόνο στο Άγιον Όρος, στο «Περιβόλι της Παναγίας», για ν' αναβαπτιστεί στα διαιώνια νάματα της ορθόδοξης παράδοσης. Από μικρό παιδί, στα γενέθλια χώματα, αφουγκράζεται την Γη και τη Φύση για ν' ανακαλύψει τους μυστικούς ρυθμούς και νόμους Του. Ταξιδεύει στην Ελλάδα και το Εξωτερικό.

Από τις περιπλανήσεις της ψυχής και του πνεύματός του δεν έλειψε ο πολυτραγουδημένος Ταΰγετος, το «χαλκό βουνό» που τον δέχτηκε «ασκητή», ούτε και οι Πενταυλοί, το ονομαστό θέρετρο της Λακεδαίμονος, το «αραξοβόλι», όπου αισθάνεται ευτυχισμένος κι ασφαλής.

Η φυσιολατρία του δεν είναι μια επιφανειακή, τυπική αγάπη για τη Φύση, αλλά εκφράζει τη λαχτάρα του βαθυστόχαστου κι «αισθαντικού» ποιητή να διεισδύσει στα βάθη του Σύμπαντος και ν' αποκαλύψει τα μυστικά του. Πιστεύει λοιπόν ότι το τοπίο των Πενταυλών με τις απaráμιλλες φυσικές ομορφιές του παρέχει σ' αυτόν τον κατάλληλο χώρο που θα οιστρηλατήσει τον υψηλό λυρισμό του και θα τον απογειώσει σε κόσμους μαγικούς, παραδεισένιους. Ας τον ακολουθήσουμε στη μεταρσίωσή του σε ένα ποίημά του, από «τα γοητευτικά και περισσότερο αγαπημένα»¹:

*«Στα κρύα νερά, στους Πενταυλούς, π' ασπροβολάν οι ρεματιές
και μυστικό θεριεύουν περιβόλι
—κάθε χαλίκι ανγερινός αστράφτει μες απ' τα νερά—
βαθό μια νύχτα πούβρα αραξοβόλι!*

*Πλατάνια, λεύκες ξέχειλες, που οι ρίζες τους βυθάν,
της νερομάνας θρέμα,
στη γάργαρη πολύφωνη κατεβασιά, κι ακολουθάν
κατήφορες το ρέμα,*

---

1. *Λίνου Πολίτη*, Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Μ. Ι. ΕΤ., Αθήνα 1979³, σ. 238.

και μες στο βούισμα το βαρύ, στον αμολόγητο το θρο
των δέντρων απ' τον άνεμο με ζόρι
πιο βιαστική κι αδάμαστη, στην άγρια μέσα νύχτα,
από το θώρι

των ουρανών, π' αλλάζανε τ' αστέρια αριθμητα νερά,
χίλιω λογιώ πετράδια,
από τ' αηδόνια ανέβαινε, που το λαιμό σηκώνανε
στου μυστηρίου τα χάδια,

τ' ανάβρυσμα που πλήθαινε το σείσμα των αστερισμών
και των νερών τα γέλια...

Και τόσο ο νους μου αγάλλονταν, λουσμένος μες στον άναρχο
ρυθμόν ώς τα θεμέλια,

που, ο θεός αν ήταν έρωτας, καθόλου δεν το λόγιαζεν,
ή, στα δικά του βύθη,
το μοιρασμένο τους ιερό τραγούδι ξάφνου πόβγαινε
απ' τη λήθη

και με φωνήν ολόθερμη μες στα σκοτάδια, μυστικά
και πλέρια,
με τα νερά χυνόντανε και με τον άνεμο έφευγε,
και σίγαε με τ' αστέρια!...

Στα κρύα νερά, στους Πενταλούς, π' ασπροβολάν οι ρεματιές
και μυστικό θεριεύουν περιβόλι
—κάθε χαλίκι ανγερινός αστράφτει μες απ' τα νερά—
βαθό μια νύχτα πούβρα αραξοβόλι!...»

(Αντίδωρο 1943)

Γεώργιος Πολ. Μανουσόπουλος

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ

Δημοσιεύουμε, ετεροχρονισμένα, γράμμα από τον Καναδά, που διατηρεί όμως ανέραια την επικαιρότητά του και που το χαρακτηρίζει απλότητα, χάρη και βαθύς για τη γενέθλια γη πόνος.

Εν Τορόντο τη 5 Απρίλη 1985

Αγαπητά μου ανίψια,

Εύχομαι να είσαστε καλά, καθώς και εμείς είμαστε όλοι καλά μέχρι την ώρα. Παιδιά μου, από πολύν καιρό πήρα το γράμμα σας και χάρηκα που με θυμηθήκατε και περισσότερο, ρε Πότη, που το έγραψες από την Κουμουστά το αγαπημένο μας και εγκατελειμμένο χωριό που έχει μεγάλη νοσταλγία. Το γράμμα το έχω στην τσάντα μου για κειμήλιο, μου θυμίζει πολλά, καθώς μυρίζει και από πουρνάρι και μελοβάμβαρο.

Τέλος πάντων, ας τ' αφήσουμε αυτά, γιατί δεν έχουν τέλος. Ούτε με την πέννα γράφονται. Καλό θα ήταν να μιλάμε και να κοιταζόμαστε στα μάτια. Ας ελπίσουμε ότι θα τα καταφέρουμε, μόνο υγεία να υπάρχει. Όσο για τα τραγούδια τα έχω γράψει με τη σειρά 8 τσάμικα, 5 κλέφτικα, 5 του τραπεζιού και 4 συρτά ελληνικά, σύνολο 22. Πάρτα με τη σειρά και διάβασέ τα και θα τα καταλάβεις· εύχομαι του χρόνου το καλοκαίρι να έρθω να τα τραγουδήσουμε με το νηχό τους, θα είναι πιο καλά. Και πες του Θόδωρου τα χαιρετίσματα και τα φιλιά μου και να μη μου βάλει κακό βαθμό για την ορθογραφία.

Τώρα θ' αρχίζει το τυροκομειό. Αχ και να ήμουνα από κοντά να μ' έπαιρνε η άχνη από το τυρόγαλο. Αυτές οι μυτζήθρες που ήφερα εδώ, μωρ' Τασία, ήτανε τόσο καλές και αλησιμόνητες. Θυμάμαι και το τυρί από τη Βοϊδοσπηλιά της Γλιστερνίτσας που μοσχοβόλαγε. Αχ Παναγιά μου, να μας βοηθήσεις να ξανασμίξουμε και να πάμε πάλι στα βουνά και στον Άλμανο και στον Κέντρο και στου Φώτη το διασέλι, εκεί που μεγάλωσα ξυπόλυτο και πεινασμένο μαζί με τη γιαγιά σου τη γριά Παναγού. Όσο τα θυμάμαι κλαίει η καρδιά μου. Τώρα η Κουμουστά είναι πολύ όμορφη. Έχει ανοίξει το πουρνάρι και κοκκινίζει ο τόπος. Ο πόνος μου κι η απεθύμια μου αφάνταστη.

Θα χαρώ, παιδιά μου, να πάρω γράμμα σας με νέα σας και γενικά της Κουμουστάς. Σας εύχομαι καλή Ανάσταση και χαιρετισμούς σ' όλους τους γνωστούς.

Σας χαιρετώ και σας φιλώ από πολύ μακριά, η θεία σας Βούλα.

Δημοτικό Σχολείο Ξηροκαμπίου

Από το έτος 1986 το Δημοτικό Σχολείο Ξηρ/μπίου λειτουργεί σε νεόκτιστο κτίριο που έγινε για το σκοπό αυτό στα Β.Α. του χωριού μας. Είναι ένα σύγχρονο οικοδόμημα, δύο ορόφων, συνολικής επιφάνειας 800 τ. μέτρων (400 τ.μ. κάθε όροφος). Περιλαμβάνει έξι (6) άνετες αίθουσες διδασκαλίας, αίθουσα τελετών, Φυσ. Πειραματικής, δύο γραφεία, αποθήκη, κυλικείο, εσωτερικές τουαλέτες.

Το οικοπέδο που έχει συνολική έκταση 6.585 τ. μέτρων, ανήκε σε διάφορους συγχωριανούς μας και απαλλοτριώθηκε, προκειμένου να γίνει το έργο αυτό, που έλυσε ένα μεγάλο πρόβλημα που χρόνιζε αδικαιολόγητα. Θα πρέπει ν' αναφερθεί πως ένα μέρος του οικοπέδου (1.350 τ.μ.) αποτελεί δωρεά του συμπατριώτη μας Λεονταρίτη Δημητρίου.

Ο προαύλειος χώρος κρίνεται επαρκής, αφού η έκτασή του είναι 6.185 τ.μ. Σ' αυτόν έχουν κατασκευαστεί γήπεδα μπάσκετ και βόλλεϊ και εξυπηρετεί άριστα το μάθημα της Φυσ. Αγωγής των μαθητών.

Το Σχολείο με το Π.Δ. 408/24-8-1988 προήχθη από 4/θέσιο σε 5/θέσιο, λειτουργεί όμως από το 1986 σαν 6/θέσιο, αφού σ' αυτό εντάχτηκαν και οι μαθητές του καταργημένου Δημ. Σχολείου Ποταμιάς. Με το Π.Δ. 457/7-9-89 καταργήθηκε και το Δημοτ. Σχολείο Γοράνων, στο οποίο φοιτούσαν και οι μαθητές του 1/θεσίου Δημ. Σχολείου Βασιλικής. Έτσι, σήμερα, με ιδιαίτερο λεωφορείο, που πληρώνει η Πολιτεία, μεταφέρονται στο Σχολείο μας οι μαθητές Βασιλικής-Γοράνων-Λιαντίνας-Ποταμιάς.

Από το σχολ. έτος 1987-88 το Σχολείο εντάχτηκε στα ΣΔΕΝΠ (Σχολεία Δοκιμαστικής Εφαρμογής Νέων Προγραμμάτων). Τα Σχολεία αυτά, 124 αρχικά σ' όλη την Ελλάδα, εφαρμόζουν νέο πρόγραμμα, που περιλαμβάνει αυξημένες ώρες διδ/λίας Μαθηματικών, διδ/λία Φυσ. Αγωγής, Καλλιτεχνικά μαθήματα (Μουσική-Τεχνικά), Ξένη γλώσσα.

Σήμερα, το Δημ. Σχολείο Ξηρ/μπίου, στο οποίο υπηρετούν και πολλοί συμπατριώτες μας δάσκαλοι, δικαίως θεωρείται ένα από τα καλύτερα του Νομού μας, αφού πέρα από το καθαρά εκπ/κό του έργο έχει να επιδείξει σημαντικές διακρίσεις στον Πολιτιστικό, Αθλητικό και Κοινωνικό τομέα.

Αυτό όμως που θα δημιουργήσει πρόβλημα, μελλοντικά, στην καλή λειτουργία του σχολείου, αφού μπορεί να χάσει την οργανικότητά του, είναι η συνεχής πτώση

του αριθμού των μαθητών. Αν ληφθεί υπ' όψη η κατάργηση όλων των μονοθεσίων σχολείων της περιοχής, το μαθητικό δυναμικό παρουσιάζει την παρακάτω ανησυχητική εικόνα την τελευταία επταετία:

Σχολ. έτος	Αγόρια	Κορίτσια	Σύνολο
1986-87	63	57	120
1987-88	67	61	128
1988-89	75	60	135
1989-90	80	58	138
1990-91	75	61	136
1991-92	72	53	125
1992-93	70	56	126

Ιωάννης Κονίδης

ΑΣ ΠΑΝ' ΝΑ ΙΔΟΥΝ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΜΟΥ

Το τραγούδι που ακολουθεί είναι ένα χαριτωμένο γαμήλιο άσμα. Τραγουδιέται από το συμπεθεριό, που συνοδεύει το γαμπρό, όταν ξεκινά από το σπίτι του για να μεταβεί στην εκκλησία, όπου σε λίγο θα γίνουν τα στεφανώματα. Ο γαμπρός ανησυχεί για τη σταθερότητα των αισθημάτων της καλής του κι εκείνη του παρέχει διαβεβαιώσεις λέγοντας βαρεία λόγια για όσους δίνουν αντίθετες πληροφορίες :

— *Ας παν' να ιδούν τα μάτια μου¹
πως τα περνάει η αγάπη μου.
Μην ηρό' αλλού κι αγάπησε
και μένα με παράτησε;*

— *Ποιος τό ειπε, ρε μελαχρινό,
ποιος τό ειπε πως δε σ' αγαπώ;
Αν τό ειπε ο ήλιος να μη βγει,
τ' άστρι νά μην ξημερωθεί.²*

Γεώργιος Πολ. Μανουσόπουλος

1. Άλλη γραφή του στίχου: *Ας πα' να δω με μάτια μου.*

2. Το τραγούδι συμπληρώνεται με μερικούς στίχους ακόμη, που ποικίλλουν ανά την Πελοπόννησο.

Δραστηριότητες Δημ. Σχολείου Ξηροκαμπίου

---

1. Η Εθνική γιορτή της 25ης Μαρτίου τιμήθηκε και φέτος από τους μαθητές του Δημοτ. Σχολείου και Νηπιαγωγείου Ξηρ/μπίου.

Οι μαθητές της Ε' και ΣΤ' τάξης ανέβασαν τα Εθνικού περιεχομένου έργα: «Ο χορός του Ζαλόγγου» και «Στο βωμό της Πατρίδας». Έγινε αναπαράσταση του χαιρετισμού του αγγέλου προς τη Μαρία και ακούστηκαν τρεις θαυμάσιες απαγγελίες.

Η χορωδία έλαβε μέρος με γνωστά δημοτικά τραγούδια.

Τα όμορφα σκηνικά, οι εθνικές ενδυμασίες και το περιεχόμενο των έργων και των τραγουδιών καθώς και η όλη ατμόσφαιρα που δημιουργήθηκε στην αίθουσα τελετών του Δημ. Σχολείου πιστεύουμε ότι τόνωσε το θρησκευτικό και εθνικό συναίσθημα των μαθητών· συναισθήματα που αποτελούν την ασπίδα του Έθνους σε όλους τους καιρούς.

Το απόγευμα της 25ης Μαρτίου οι μαθητές παρουσίασαν στην πλατεία του χωριού εθνικούς χορούς, τους οποίους απέδωσαν θαυμάσια και μας γέμισαν υπερηφάνεια.

Την επομένη της γιορτής οι μαθητές των μεγάλων τάξεων ντυμένοι με τις εθνικές ενδυμασίες χόρεψαν για τους γέροντες του Γηροκομείου Σπάρτης και στη συνέχεια με τους φίλους τους, τροφίμους του Ασύλου.

2. Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, πραγματοποιήθηκε η έκθεση Ζωγραφικής-Χειροτεχνίας στα πλαίσια του μαθήματος της Αισθητικής Αγωγής. Το μάθημα διδάσκει με μεγάλη επιτυχία η συμπατριώτισσά μας, δασκάλα κ. Σολωμού Παναγιωτίτσα. Η έκθεση, πλούσια σε εκθέματα, απέσπασε τα ευμενή σχόλια όλων όσων την παρακολούθησαν.

3. Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων σε συνεργασία με το Προσωπικό του Σχολείου διοργάνωσαν ημερήσια μορφωτική εκδρομή με μεγάλη επιτυχία. Οι μαθητές γνώρισαν από κοντά τις Ιστορικές μονές της Αγίας Λαύρας, του Μεγάλου Σπηλαίου καθώς και τα μαρτυρικά Καλάβρυτα. Θαύμασαν τις ομορφιές του Χελμού και εντυπωσιάστηκαν από το πεστροφείο στις πηγές του Αροανείου.

4. Έγιναν στους Μολάους οι αγώνες στίβου των μαθητών των Δημοτ. Σχολείων του νομού μας. Από το σχολείο μας διακρίθηκαν οι: Γεωργοπούλου Κων/να, δεύτερη νίκη στο άλμα εις ύψος. Κυριακάκου Σταυρούλα, τρίτη νίκη στη ρίψη ελαστικής σφαίρας. Μασούρα Ελένη, τρίτη νίκη στο δρόμο 600 μ. και Ρέββας Πέτρος, πέμπτη νίκη στο δρόμο 1.000 μ.

Εξ άλλου στους αγώνες αθλοπαιδιών η ομάδα βόλλεϋ αγοριών ύστερα από τρεις άνετες νίκες θα παίξει στα ημιτελικά με το Δημοτ. Σχολείο Μολάων.

Εκλογές στο Σύλλογο κυριών και δεσποινίδων «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Την Κυριακή, 23 Μαΐου, στις 4 το απόγευμα, στο Πνευματικό κέντρο της Ενορίας μας, ο Σύλλογος Κυριών και Δεσποινίδων πραγματοποίησε συγκέντρωση με σκοπό την εκλογή νέου συμβουλίου. Κατόπιν μυστικής ψηφοφορίας και, αφού είχαν θέσει υποψηφιότητα 13 μέλη, εξελέγησαν τα κάτωθι με αλφαβητική σειρά:

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

- κ. Αραχωβίτη Ελένη
- κ. Κοσονάκου Βασιλική
- κ. Λαμπροπούλου Σταυρούλα
πρεσβυτέρα Λάτση Θεοδώρα
- κ. Τσολάκη Μαρία
- κ. Φραγκή Ζαχαρούλα
- κ. Χρυσικού Ελένη

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

- κ. Κοκκορού Γεωργία
- κ. Κονίδη Αρχοντούλα
- κ. Σταρόγιαννη Μηλίτσα.

Κατόπιν συνεδριάσεως των τακτικών μελών προέκυψε το νέο συμβούλιο με Πρόεδρο την κ. Κασονάκου Βασιλική, Αντιπρόεδρο την κ. Αραχωβίτη Ελένη, Ταμία την κ. Χρυσικού Ελένη, Γραμματέα την κ. Τσολάκη Μαρία και μέλη την πρεσβυτέρα Λάτση Θεοδώρα και Λαμπροπούλου Σταυρούλα.

Ευχόμεθα στο νέο συμβούλιο δύναμη και υγεία, για να μπορέσουν να εκπληρώσουν τους θεάρεστους σκοπούς του συλλόγου τους.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Παραθέτουμε ολόκληρο το Εκκλησιαστικό συμβούλιο της Ενορίας μας, διότι από παράλειψη δόθηκε ελλειπές στο προηγούμενο τεύχος:

- αιδ. π. Γεώργιος Λάτσης
- κ. Δημήτριος Αρμπούζης
- κ. Γεώργιος Καράμπελας
- κ. Παναγιώτης Παυλόνης
- κ. Αναστάσιος Γιάννακας.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

Στις 23 Μαΐου, ημέρα Κυριακή και μετά τη Θεία λειτουργία, έγιναν τα εγκαίνια του μεγάλου αρδευτικού έργου του χωριού μας. Ένα έργο που στοίχισε 140 εκατομ. δραχμές και με το οποίο θα αρδευτούν 4.000 στρέμματα.

Τα εγκαίνια πραγματοποίησε ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Βύρων Πολύδωρας που συνοδευόταν από τον Υποδιοικητή της Α.Τ.Ε. κ. Δ. Μηλιάκο και το Νομάρχη κ. Φαλιάγκα. Τις εκδηλώσεις παρακολούθησαν όλες οι αρχές του Νομού και πλήθος κόσμου. Οι εκδηλώσεις έκλεισαν με δεξίωση που παρέθεσε ο Πρόεδρος της Κοινότητας στην ταβέρνα του κ. Γιάννακα Γεωργίου.

Προχωρεί με ταχείς ρυθμούς η κατασκευή της Θεατρικής σκηνής στη μεγάλη, ισόγεια αίθουσα του Κοινοτ. Καταστήματος. Το έργο θα στοιχίσει 1,5 εκατομ. δραχμές. Η αίθουσα μετά το πέρας των εργασιών θα γίνει το κέντρο όλων των Πολιτιστικών εκδηλώσεων του χωριού μας.

ΑΞΙΟΛΟΓΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Ο Αθλητικός Όμιλος Ξηροκαμπίου «Η ΚΥΝΙΣΚΑ» σφράγισε τα 2 χρόνια δραστηριότητάς του με μια επίδειξη ενόργανης ρυθμικής γυμναστικής, που οργάνωσε την Κυριακή 30 Μαΐου στην αίθουσα του Κοινοτικού, η οποία πια με την πρωτοβουλία του πολιτιστικού συλλόγου και τη δουλειά των μελών του αλλά και την οικονομική στήριξη της κοινότητας είναι προικισμένη με θεατρική σκηνή.

Πάνω από τριάντα παιδιά του ομίλου σε γκρουπ ή ατομικά εκτελούσαν για 2 περίπου ώρες διάφορες συνθέσεις με μουσική και τραγούδια, που έγιναν Ελληνικές και διεθνείς επιτυχίες τις τελευταίες τρεις δεκαετίες. Στην κατάμεστη αίθουσα του κοινοτικού, μικροί και μεγάλοι χάρηκαν τα κορίτσια και τ' αγόρια της «ΚΥΝΙΣΚΑΣ», που έδειξαν ότι εκτός από ζήλο διαθέτουν και δυνατότητες και γιατί όχι, και ταλέντο.

Εκείνο το ζεστό βράδυ της Κυριακής στάθηκε στ' αλήθεια μια γιορτή για τον παιδόκοσμο, δροσερή, πολύχρωμη, μελωδική που δεν μπορεί παρά να γεμίζει ικανοποίηση όχι μόνο τους ανθρώπους και τα παιδιά του ομίλου αλλά και τους πολύτιμους συμπαραστάτες του, τον πολιτιστικό σύλλογο και την κοινότητα που μετέτρεψαν μια τυπική αίθουσα, σε γωνιά ψυχαγωγίας και πολιτισμού για όλους.

ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΕΦΥΓΕ...

Στις 23-3-93 πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα στο Β' Νεκροταφείο «πλήρης ημερών» ο πολυσέβαστος και αείμνηστος Δάσκαλος, Αλέκος Σολωμός.

Θεωρώ ιερό χρέος και επιτακτικό καθήκον να αναφερθώ με λίγα λόγια στο μεγάλο Δάσκαλο, που τα περισσότερα εκπαιδευτικά του χρόνια τα υπηρέτησε με ζήλο και αυταπάρνηση στη γενέτειρά του το Ξηροκάμπι.

Μεταξύ των μαθητών που δίδαξε από τα πρώτα του εκπαιδευτικά βήματα ήμουν κι εγώ, καθώς και πολλοί άλλοι Ξηροκαμπίτες μαθητές και μαθήτριες, που όλοι τον θυμούμαστε με πολλή αγάπη και βαθύτατο σεβασμό.

Σεβαστέ μου αείμνηστε Δάσκαλε, πάντα υπήρξες σεβαστός και αγαπητός σε όλους μας.

Με πατρική αγάπη και επιμονή μας εδίδαξες κάθε ωραίο και υψηλό πνευματικό ιδανικό για τη ζωή μας και με πάθος μας προέτρεπες να γίνουμε πιστοί χριστιανοί, ηθικοί και ενάρετοι άνθρωποι και άξιοι Έλληνες.

Ποιος μπορεί, μεγάλε μας Δάσκαλε, να ξεχάσει την υποδειγματική πραότητά σου, το αθώο και καλοκάγαθο γέλιο σου, που έξω και μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας εσκόρπιζες;

Ποιός μπορεί να λησμονήσει την μεγάλην σου ευγένεια και τον φλογερό πατριωτισμό σου;

Ακόμη, ποιος μπορεί να λησμονήσει τον τίμιο και ειλικρινή χαρακτήρα σου και την αγάπη σου όχι μόνο προς όλους τους μαθητές σου αλλά και προς όλους τους συμπολίτες σου του αγαπημένου σου χωριού;

Έμεινες αθάνατος, γιατί υπήρξες σεμνός και ενάρετος άνθρωπος, σοφός παιδαγωγός και υποδειγματικός οικογενειάρχης.

Τώρα πλέον έφυγες από κοντά μας και η απουσία σου μας προκαλεί μεγάλη λύπη και οδύνη...

Δε μένει τίποτε άλλο, αείμνηστε Δάσκαλε, σε μας παρά να ευχηθούμε ολόψυχα, όπως ο Ύψιστος Θεός παρηγορήσει όλους τους δικούς σου συγγενείς και φίλους και την πολυαγαπημένη σου οικογένεια. Εκεί δε στον τόπο της ανάπαυσής σου «ο νεκρών και ζώντων εξουσιαστής» παρακαλούμε να σε αναπαύσει πλησίον των εκλεκτών, γιατί είναι μακάριοι «οι εν Κυρίω αποθνήσκοντες» και να σου χαρίσει το στεφάνι της δικαιοσύνης, ο Δικαιοκρίτης Κύριος.

Ας είναι αιώνια η μνήμη σου, πολυσέβαστε και αγαπημένε μας Δάσκαλε, και ας ζεις αιώνια «εις τας αυλάς του Κυρίου».

Ελαφρό ας είναι το χόμα της Αττικής γης που σε σκεπάζει.

*Πολυζώης Πήλιος
τ. Λυκειαρχης*

Η ομάδα βόλλεϋ του Απόλλωνα το καμάρι του Ξηροκαμπίου

Αν κάνεις μια βόλτα στο Ξηροκάμπι και ρωτήσεις, θα καταλάβεις ότι τα περισσότερα νέα παιδιά έχουν σε ιδιαίτερη εκτίμηση το ποδόσφαιρο. Κι όμως, το τμήμα βόλλεϋ του Απόλλωνα είναι αυτό που έχει να επιδείξει σημαντικές επιτυχίες τα τελευταία χρόνια.

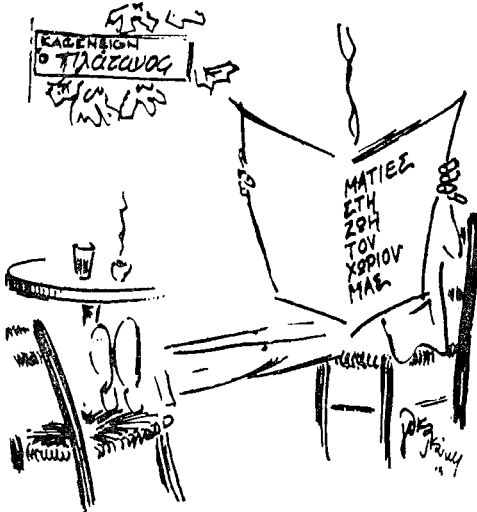
Η ομάδα αυτή κατάφερε να ξεπεράσει τα σύνορα του νομού μας και αντιμετώπισε δυνατές ομάδες από άλλους νομούς όπως την Αρκαδία και τη Μεσσηνία. Μάλιστα η εφηβική ομάδα, πριν από μερικά χρόνια, έφτασε στους «16» καλύτερους του πανελληνίου πρωταθλήματος, όπου αποκλείστηκε με 3-0 σετ από τη μετέπειτα πρωταθλήτρια ομάδα του Πανελληνίου.

Τα επιτεύγματα αυτά, πολύ σημαντικά χωρίς αμφιβολία για μια ομάδα ενός χωριού, δεν είναι όσο γνωστά θα έπρεπε σε όλο το Ξηροκάμπι. Παρόλα αυτά η δουλειά πάνω στο τμήμα βόλλεϋ εξακολουθεί να γίνεται με αρκετά καλή οργάνωση, από δυο τρεις ανθρώπους με μεράκι και όρεξη. Ο κ. Νίκος Παπαδάκος με πάθος δίνει πάντα το παρών σε προπονήσεις και αγώνες. Ο παίκτης προπονητής της ομάδας Γιάννης Ρηγάκος είναι εγγύηση για την παραπέρα πορεία αυτής της ομάδας. Μάλιστα κατάφερε μαζί με τον Πέτρο Διαμαντάκο πολλά νέα κορίτσια να ασχοληθούν με το άθλημα και να γίνει μια ικανοποιητική ομάδα.

Η αλήθεια βέβαια είναι ότι από τώρα και στο εξής χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια και οργάνωση. Δεν πρέπει η ομάδα μας να γυρίσει στην αφάνεια. Πολλά βασικά στελέχη της έχουν εγκαταλείψει το χωριό κυρίως λόγω σπουδών. Οι Βασίλης Διακουμάκος, Κώστας Παπαδάκος, Τάσος Καπετανάκος, Νίκος Παναγιωτόπουλος πρέπει να έχουν τα κίνητρα για να μπορούν να έρχονται στο Ξηροκάμπι για προπονήσεις και αγώνες. Ίσως μάλιστα να μπορούσε να βοηθήσει σ' αυτό και η Κοινότητα και ο Πολιτιστικός σύλλογος, επειδή, ίσως ο «ΑΠΟΛΛΩΝ», να μην μπορεί να καλύψει τα τρέχοντα έξοδα, καθώς υπάρχει και το τμήμα ποδοσφαίρου.

Γεγονός είναι ότι αυτή η πολύ καλή προσπάθεια πρέπει να συνεχιστεί και δεν αμφιβάλω ότι όποιος κληθεί να συμβάλει σ' αυτό δε θ' αρνηθεί. Η ομάδα αυτή είναι ανάγκη να προχωρήσει πιο ψηλά και να παραμείνει το καμάρι του χωριού μας.

Σταύρος Θ. Κατσουλάκος

ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Γιαννούλα Τερζάκη σύζυγος Ευάγγελου Ρουσσάκου απέκτησε αγόρι. Η Αικατερίνη Ώσαμασίρου σύζυγος Γεωργίου Μεροπούλη απέκτησε αγόρι. Η Σταυρούλα Πήλια σύζυγος Γεωργίου Χαραμή απέκτησε κορίτσι. Η στήλη τους εύχεται να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ

Παντρεύτηκαν οι: δ. Μαρία Γεουλάκου από τον Άγιο Ιωάννη Σπάρτης με το συμπατριώτη μας Παπακωνσταντίνου Σωτήριο. Στο Τορόντο του Καναδά η δ. Ευγενία Κατσουλάκου με τον Παπαδόπουλο Γεώργιο.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου η δ. Εξαρχάκου Ευρυδική του Πέτρου και ο κ. Παναγέας Παναγιώτης του Αναστασίου.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθαναν οι: Αικατερίνη Πετράκου του Χρήστου (ετών 81), Χρήστος Γιάννακας του Αναστασίου (ετών 87), Μαριγώ Φιλοσόφου του Ιωάννη (ετών 87), Ευάγγελος Λάσκαρης του Παναγιώτη (ετών 86), Γαρυφαλλιά Κούρταλη του Γεωργίου (ετών 81), Ιωάννης Κονίδης του Ηλία (ετών 84), Αναστάσιος Καψάλης του Θεοφίλου (ετών 81), Ευαγγελία Καλλονάκη του Κωνσταντίνου (ετών 61), Παναγιώτης Ρέππας του Σπύρου (ετών 83), Σταύρος Κομνηνός του Νικολάου (ετών 72, Βραζιλία).

ΔΑΦΝΗ

ΓΑΜΟΙ

Παντρεύτηκαν ο Θεοδόσιος Λαγάκος γραμματέας της κοινότητας με τη δ. Χριστίνα Αγγελολοπούλου από τη Σπάρτη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθαναν οι: Αναστασία Χίου σύζυγος Γεωργίου (ετών 87), Αγγελική Μαστοράκου χήρα Δημητρίου (ετών 87).

ΓΟΡΑΝΟΙ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθαναν οι: Βασιλική Ρηγάκου χήρα Γεωργίου (ετών 84), Γεώργιος Στρατάκος του Δημητρίου (ετών 82), Δήμητρα Ρηγάκου σύζυγος Γεωργίου (ετών 91), Κανέλλα Μπομπότση σύζυγος Γεωργίου (ετών 85, Η.Π.Α.).